

Remissvar

Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

2021-12-21

FI dnr 21-24774
(Anges alltid vid svar)

Sveriges säkerhet – behov av starkare skydd för nätverks- och informationssystem (SOU 2021:63)

Ert dnr: Fö2021/00796

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) tillstyrker i allt väsentligt förslagen i det slutbetänkande som Cybersäkerhetsutredningen (utredningen) överlämnat. FI anser dock att verksamhetsutövare ska samråda med den ansvariga tillsynsmyndigheten.

Överväganden och kommentarer

FI har sedan länge – med tiden i ökande grad – arbetat med cyberrisker inom ramen för den löpande tillsynen av de finansiella företagen. Genom utredningens förslag utökas tillsynsmyndighetens befogenheter. Dessutom införs ett utvidgat samrådsförfarande inför driftsättning av ett informationssystem som har betydelse för säkerhetskänslig verksamhet. FI anser att utredningens förslag kommer att förstärka redan befintliga processer för myndighetens tillsyn i enlighet med säkerhetsskyddslagen och säkerhetsskyddsförordningen. Utredningens förslag kan därmed ses som en naturlig förstärkning av den gällande säkerhetsskyddslagstiftningen.

I det remitterade lagförslaget om ändringar i säkerhetsskyddslagen anges att verksamhetsutövare ska ha en skyldighet att samråda med den myndighet som regeringen bestämmer (samrådsmyndigheten). Vidare ges tillsynsmyndigheten ett antal befogenheter.

Att samråd ska ske med en annan myndighet än tillsynsmyndigheten kan medföra såväl nackdelar som fördelar. Enligt utredningens förslag ska samrådsmyndigheten (Säkerhetspolisen eller Försvarsmakten) få befogenhet att inleda ett samråd om verksamhetsutövaren inte samråder med samrådsmyndigheten, trots att det finns en skyldighet att göra det. Samrådsmyndigheten föreslås därutöver få möjlighet att ta ut sanktionsavgift av verksamhetsutövaren om denne, bland annat, åsidosatt sin skyldighet att inleda ett samråd. Slutligen föreslås samrådsmyndigheten få möjlighet att förbjuda driftsättningen eller förändringen av ett informationssystem.

Sedan den 1 december 2021 är FI tillsynsmyndighet enligt säkerhetsskyddslagen för enskilda verksamhetsutövare inom området finansiella företag samt för motsvarande utländska företag som är etablerade i Sverige.¹ Detta innebär att två olika myndigheter ges befogenhet att ingripa mot en och samma verksamhetsutövare för överträdelser av dess skyldigheter enligt säkerhetsskyddslagen. Risken för en oklar ansvarsfördelning, till nackdel för både myndigheter och berörda företag, dubblering av tillsynsfunktionerna samt effektivitetsskäl talar för att samråd ska ske med den ansvariga tillsynsmyndigheten.

Frågan är även hur ett genomfört samråd påverkar tillsynsmyndighetens eventuella möjlighet att i framtiden ingripa mot verksamhetsutövaren på grund av brister i det informationssystem som varit föremål för samråd. FI delar utredningens uppfattning att ansvaret för att godkänna ett informationssystem bör ligga kvar hos verksamhetsutövaren. I likhet med ett beviljat verksamhetstillstånd enligt tillämplig sektorslagstiftning, är ett samrådsförfarande att se som en proaktiv åtgärd, en förutsättning för att kunna genomföra en viss åtgärd eller bedriva viss verksamhet. Tillsyn är, å andra sidan, en reaktiv åtgärd som syftar till att undersöka om en överträdelse av gällande rätt redan ägt rum.

FI delar utredningens uppfattning att såväl verksamhetsutövarens godkännande, samråd som tillsyn är centrala komponenter för att uppnå ett

¹ 8 kap. 1 § säkerhetsskyddsförordningen (2021:955).

fullgott skydd för Sveriges säkerhet. FI anser, i linje härmed, att ett korrekt genomfört samråd inte ska påverka tillsynsmyndighetens möjligheter att ingripa mot verksamhetsutövaren. Detta oavsett om samrådet skett med samma myndighet som ansvarar för tillsynen eller ej. För det fall tillsyn och samråd ska ske med olika myndigheter anser FI att det bör framgå av säkerhetsskyddsförordningen, eller annan lämplig författning, hur samverkan ska ske mellan myndigheterna.

FI vill slutligen betona vikten av att de berörda myndigheterna får tillräckliga resurser för att kunna hantera det nya uppdraget på ett tillfredsställande vis. FI:s preliminära bedömning är att detta nya uppdrag kan komma att ta betydande resurser i anspråk. FI kan behöva återkomma vid ett senare tillfälle gällande myndighetens resursbehov med anledning av det aktuella förslaget.

FINANSINSPEKTIONEN

Erik Thedéen
Generaldirektör

Aron Verständig
Rådgivare

I detta ärende har generaldirektören Erik Thedéen beslutat. Rådgivaren Aron Verständig har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också seniora rådgivaren Lars Hörngren, rådgivaren Jonas Opperud och seniora juristen Anna Körlof deltagit.

Kopia till:

Finansdepartementet, Finansmarknadsavdelningen